

Minden eddigi társadalom története
osztályharcok története.
Világ proletárijai egyesüljétek!

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKASLAP.

Az iparilag fejlettebb ország a me-
vésőbbé fejletlenek saját jövője képét
mutatja". (Marx.)

No. 34. szám. Vol. VII. évfolyam.

NEW YORK, 1909 ÁPRILIS 27.

Egyes szám ára 2 cent, New Yorkban 1 cent.

Munkások! Ünnepljétek meg mindenütt május elsejét!

A KAPITALIZMUS ELLENMONDÁSAI.

Ahol a kapitalista uralom lábát megvetette, előbb vagy utóbb, de kérelhetetlen biztonsággal föltámad ellene a munkásmozgalom, az emberiség történetében e legnagyobb, leg-hatalmasabb, az egész világot átfogó s az egész világot átteremtő hivatott mozgalom.

Nem volt még társadalmi rendszer, mely oly rövid idő alatt oly tökéletesen formálta volna át a világot a saját képeire és hasonlatosságára, mint a kapitalista rendszer; s nem volt még forradalmi mozgalom, mely egy főnálló társadalmi rendszernek annyira gyökereiben támadt volna meg s e küzdelemben valamennyi ország munkásságát annyira egységes, tömör táborba szervezte volna, mint a szocialista munkásmozgalom. Küzdött osztály osztály ellen az előtt is; voltak diadalmas forradalmak, melyekben az egyik osztály megdöntötte a másiknak gazdasági uralmát s a politikai kereteket saját gazdasági hatalmának megfelelően alakította át, azonban ezek a forradalmak mísem változtatták a társadalom lényegén, nem szüntették meg az osztályuralmat, egyszerűen csak az uralkodó osztályok váltakoztak.

A szocialista forradalom az osztályuralom ellen tör. Társadalmat akar, melyben nem lehet osztályuralom, mivel nem lesznek osztályok; nem lehet osztályharc, mivel nem lesznek osztálykülönbségek.

A szocialista mozgalom régen túl van már az utópista ábrándok utvesztőin. Ma már tudományos bizonyosság, hogy a gazdasági fejlődésnek minden törvénye a szocialista célok megvalósulására utal; ma már nyilvánvaló, hogy a szocialista társadalom gazdasági szükségé vált.

Mig egyrészt a szocialista forradalom hullámai paskolják a tőkés termelési rendszer bástyáit, másrészt a kapitalista termelés egymásután állítja elő a szocialista társadalom föltételeit s mindinkább meghasonlik önmagával. Hatalmas gazdasági erők jelentkeznek, szűlőttei a kapitalista termelésnek, de egyuttal legveszedelmesebb ellenségei is. A kapitalista termelésnek nem lehet megállni a fejlődés útján, haladása pedig oly ellenmondásokra idéz föl, melyek előbb-utóbb veszítet okoznak.

Vizsgáljuk a kapitalizmus néhány ellenmondását s látni fogjuk: a kapitalizmusnak meg kell tagadni önmagát, fegyvert kell kovácsolni saját maga ellen, meg kell ásnia a saját sírját.

A magántulajdon.

A kapitalista termelési rendszer árukat termel eladásra, haszonra. Mig az ipar fejlődésének kezdetén a termelők saját szükségleteik kielégítésére termeltek s csak a fölösleget bocsajtották áruba, ma a saját használatra való termelés kezd ismeretlenné válni. A nagy ipartelepeknek, a nagy buzafarmoknak tulajdonosai nem azért állítják elő a termékeket, hogy saját szükségleteiket fedezzék, hanem azért, hogy piacra vessék, eladják. Kísérő bajos is volna föltételezni, hogy egy Stetson-gyárnak, ahol évente a kalapoknak millióit, egy Baldwin ipari telepnek, ahol a lokomotivok ezreit állítják elő, saját szükségletének kielégítése volna a célja. Ha elvétve akad is még termelő, aki saját szükségletére termel, kivétel csak, mely a szabályt erősíti meg.

Ennek az árutermelésnek, az egész kapitalista társadalomnak alapja a magántulajdon. A termelés eszközeiben való magántulajdon teszi lehetségessé, hogy a kapitalista osztály, mely kezében tartja a termelés eszközeit, árukat termeltesse; hogy a munkásokat munkáerejük eladására kényszerítse s belőlük értékötlettel sajtolhasson ki; hogy a gazdaságnak s ennek folytán politikának is uralkodó osztály lehessen a társadalomban.

A kapitalista társadalomnak minden intézménye a magántulajdon védi. A kapitalizmus és a magántulajdon elválaszthatatlanok.

A magántulajdon a kapitalista termelésnek nemcsak alapja, de kifejlesztésének nélkülözhetetlen eszköze is volt. Lehetővé, sőt szükségessé tette a termelők versenyét. Ebben a versenyben az egyik valamennyi ellen folytatott harcában változott át a kézi ipar gyárparrá, a gyáripar gépiparrá. Ebben a versenyben ezreknek kellett bukni, hogy egy kiemelkedhessen; hogy ezek kistermelését egynek nagytermelése helyettesíthesse.

És ez a kapitalista rendszer, melynek fejlődéséhez eszköz, főnállásához föltétlen szükséglet a magántulajdon, maga kénytelen megtámadni a magántulajdon. Évről-évre fogy

azoknak a száma, kiknek tulajdonuk van, évről-évre csökken azoknak a száma, kiket tulajdon köti a kapitalista rendszerhez. A magántulajdon kisajátítása a tőkés termelés fejlődésével hihetetlen mérvet öltött.

Elég egy pillantás az utolsó század gazdasági változásaira s látjuk, hogy a magántulajdon rohamosan kerül egyre kevesebb kézbe.

1854-ben az Egyesült Államokban levő összes vagyon tízezer millió dollárra rugott. Ebből a vagyonból a plutokráciáé volt száz millió dollár, vagyis az egésznek egy százaléka.

1890-ben az Egyesült Államok statisztikai hivatala szerint az összes vagyon hatvanötezer millió dollárra rugott. Ennek a vagyonnak ötvenhat százaléka harmincegyezer embernek, vagyis az összes lakosság egy százalékának kezében volt.

1900-ban, ugyancsak az Egyesült Államok statisztikai hivatalának kimutatása szerint, az összes vagyon közel kilencvenezer millió dollárt tett s ebből a plutokráciának, a lakosság háromtized százalékának kezében volt hetvenegy százaléka.

Félszázad elegendő volt ahhoz, hogy a számra aránylag csökkenő plutokráciának birtokába kerüljön az összes vagyonnak hetvenegy százaléka, annak az osztálynak kezébe, mely a lakosok számának csak háromtized százalékát teszi.

Egyes kapitalistáknál még szembetűnőbb a tulajdonnak kisajátítása.

Az Astor-család vagyona 1854-ben hat millió dollár volt, 1889-ben háromszáz millió.

A Vanderbilt-család vagyona 1854-ben másfél millió, 1889-ben háromszáz millió dollár volt.

Rockefeller vagyona 1899-től az utolsó évekig száz millió dollárról két-háromszáz millió dollárra emelkedett.

Gouldnak, Morgannak, Harrimannak, Fieldnek, Belmontnak, Carnegiének vagyona hasonló arányokban növekedett. Ezek az ipari kapitányok a versenyben letörték a kistermelőknek ezreit, kisajátították a termelés eszközeit egy-egy iparágban, a tulajdon rendszerében a társadalom tagjainak túlnyomó többségére nézve megszüntették a magántulajdon.

1890-ben a proletárok száma az Egyesült Államokban harmincegy millió volt; ezek a termelés eszközeit teljesen elvesztették. A középosztály tagjainak a száma huszonkét millió volt, ezek a termelés eszközeit részben elvesztették s nagy többségük a proletáriátus sorába süllyedt. Ezzel szemben a nagykapitalistáknak, a plutokratáknak száma nyolcszáz ezer volt; ezeknek kezében halmozódik föl a magántulajdon.

A kapitalista rendszernek védelmezői ösztönösen megérik a veszélyt, mely a kapitalizmusnak ama ellenmondásában rejlik, hogy magántulajdonon épül s a társadalomnak egyre több tagját fosztja meg a magántulajdonról. Kétségbeesett igyekezettel törekednek a kisajátítás folyamatának megállítására. A trustellen törvény eredetileg a kistermelés teljes letörését akarta meggátolni. Az összes reformmozgalmak mind arra a vágyra vezethetők vissza, hogy a tulajdonnak egy része maradjon meg egy számban erős osztály kezében, melynek száma biztosíték legyen a magántulajdon rendszerének föntartására. Mig a kapitalista politikuskok a törvényhozás terén fáradoznak, addig a nagykapitalista termelők közvetlen a gazdasági téren igyekeznek a munkást lekötni a magántulajdonhoz. A "partnership"-nek, a részestárs rendszerének semmi más célja nincs. Tulajdonosnak akarja föltüntetni, látszólagos tulajdonokban akarja részesíteni a munkást, hogy ellensúlyozza a veszélyt, mely a tömegek teljes vagyontalanságában rejlik.

Azonban a kapitalisták és politikusaik képtelenek összeegyeztetni ezt a kapitalizmus természetéből eredő ellenmondást. A verseny, mint majd látni fogjuk, nem szűnhet meg, míg a nagytöke teljesen ki nem fejlődik, amely iparágban megszűnt, ott már az iparág egy társulatnak, egy trustnak monopoliuma. Néhány emberé a termelésnek minden eszköze; néhány embernek tulajdonába jutnak az összes javak, melyeket a munkások ezekben az iparágokban termelnek.

Látni fogjuk, hogy a magántulajdonban rejlt ellenmondás miként teszi egyre tarthatatlannabbá a kapitalizmus helyzetét s miként veti meg alapját egy új társadalmi rendszernek.

(Folytatjuk.)

A SZOCIALISTA TÁRSADALOM.

— Irta: Kautsky Károly. —

Amerikai viszonyokhoz alkalmazva átdolgozta:

Dániel De Leon.

A szocialista termelés nemcsak elő fogja segiteni a nagytermelésnek a kistermelés befogadását, hanem növelni fogja a munka termelő-képességét; nemcsak növeli a jövedelmet, hanem rövidíti a munkaidőt is.

Ha mindezt látjuk, valóban gyermekesen kell tartanunk azt az állítást, hogy a szocializmus a nyomort egyenlősíti. Nem ezt az egyenlőséget fogja a szocializmus létre hozni. A szocialista termelés kikerülhetetlenül javít minden munkásnak helyzetét s a kistermelőkén is. A gazdasági viszonyok szerint, melyek között a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet be fog következni, a társadalom általános jóléte többé-kevésbé nagyobb lesz; bárminők legyenek azok a viszonyok, a haladás szemmel látható lesz. És attól az időtől kezdve minden gazdasági fejlődés emelni, nem pedig leszorítani fogja a társadalom jólétét.

Ez az irányváltás mindennél fontosabb a szocialista szemében. A gondolkodó ember többet foglalkozik a jövővel, mint a jelennek. Amit a jövő ígér, vagy amivel a jövő fenyeget, jobban elfoglalja gondolatát, mint a jelennek élvezése. Nem az, hogy mi van, hanem, hogy mi lesz, nem a jelenlegi viszonyok, hanem a jövő iránya fogja elődönteni, hogy az egyedek és az összesség boldogok legyenek-e vagy sem?

Igy ismerjük meg a szocialista társadalomnak egy másik fontos előnyét a kapitalista társadalommal szemben. A szocialista társadalom nemcsak jobb életet biztosít, de biztosabbá teszi magát a létfontartást is. Ha a jólétet főképpen — vagy kizárólag — a mai kizsákmányolt osztálynak kell méltányolni, — a létfontartás biztossága fontos minden osztályra. Szegényre és gazdagra egyaránt. Mert ma a gazdagok sem biztosak, hogy a társadalmi és gazdasági helyzeteiket meg tudják tartani.

A kik figyelemmel kísérték a kommunista közösségeket, azoknak bizonyára föltűnt az a nyugalom, mely a közösség tagjainak tulajdonsága.

Függetlenül a piac ingadozásától, birtokában saját termelő eszközeiknek, biznak önmagukban. Szükségleteik szerint szabályozzák a munkát; tudják, hogy miük van s mit várhatnak.

Pedig ezeknek a tökéletes közösségeknek biztonsága korántsem teljes, mivel kicsinyek s a természet fölött nem teljesen váltak urrá. Mennyivel szilárdabban áll a szocialista társadalom, melynek határai túlterjednek a nemzeti határokon s rendelkeznek a tudományok összes eszközeivel.

X. fejezet.

A szocializmus és a szabadság.

Hogy a szocialista társadalom tagjainak jólétét és biztonságát tud nyújtani, még ellenségeinek is el kell ismerni; "de — mondják — ezeknek az előnyöknek drága az ára; a szabadságot követelik áldozatul." Azt mondják, hogy a kalitkába zárt madár sem éhez, nem szenved az idő viszontagságai miatt, védve van az ellenségektől, de nincs szabadsága s ezért szánandó lény, mely aranyos rácsok mögül tekint a szükség és veszély világába, ahol a létért küzdeni kell. Azt mondják, hogy a szocializmus elpusztítja a gazdasági függetlenséget s a munka szabadságát; hogy oly despotizmust hoz létre, melyhez aránytalan a mai helyzet szabadságának nevezhető, mivel ma az ember csak részben áll ellenőrzés alatt, míg a szocialista társadalomban ellenőrzés alatt áll az egész emberi tevékenység.

Az a nagy rettegés, hogy a szocializmusban a szabadság rejlik, még némely szocialisták is megragad; ezek aztán "filozofus" anarchistákká válnak. Ezek épp úgy félnek a szocialista kommunizmustól, mint az árutermeléstől s hogy mind a kettőtől szabaduljanak, ahhoz a furcsa gyógymóddhoz folyamodnak, hogy mindkettőt megtartsák. Kommunizmust és árutermelést együtt akarnak. Ez elméletileg képtelenség, gyakorlatilag nem jelent egyebet, mint olyan kolóniát, aminőt a filantróp kapitalisták újra meg újra hirdetnek, megindítanak, amelylyel azonban ismételtelen felsülnek.

(Folytatjuk.)

ESEMÉNYEK.

A VASUTAK ÁLDOZATAI.

Nap-nap után pusztul az emberélet a munka nagy harcmezéjén. Ugyszólván semmi föltűnést sem kelt már, hogy egyik nap úgy, mint a másik, vérel adozik a munka a tőkének. Bármily borzalmas legyen is a pusztulás, bármennyi nyomorúság, szenvedés járjon is a nyomában, régtől fogva közönyösekké már azok is, kiket hasonló csapás mindennap sújthat. Hiszen annyira megszokott, annyira mindennapi történet. Ahol egy ipartelepen, egy bányában egyetlen alkalommal százan veszítik életüket, ott egy-két emberélet pusztulása nem is kelthet semmi föltűnést.

Nincs egyetlen nap sem, melyen a vasutaknak ne lennének áldozatai. Egy-egy nagyobb szabású szerencsétlenség alkalmával fölzug a közvélemény; lelkiismeretlenségéről beszél, vizsgálatot követel a sajtó, de újabb események hamarosan másfelé terelik a figyelmet, az apró szerencsétlenségek pedig elveznek a napi hírek tömegében.

Csak mikor ezek az apró események, a föltűnést nem keltő kisebb balesetek egymás mellett sorakoznak, akkor domborodik ki egész nagyságában a munka kockázata.

Az államközi kereskedelmi bizottságnak az 1901 március 3-án elfogadott törvényjavaslat értelmében kötelessége számon tartani, hogy időről-időre mennyien esnek áldozatul a vasutaknál a szállítási iparban. A múlt év utolsó három hónapjáról most jelent meg a kimutatás

A kimutatás szerint a múlt év október, november és december havában a vasutak összejöttökéseinél, kisiklásainál 798 ember vesztette életét, a sebesültek száma pedig 16,846 volt. Ebben a negyedévesben az összejöttökések száma 1373, a kisiklások száma 1311 volt.

A munkának rettentés kockázatával szemben a tőkének is volt kockázata. A pályatestet, a gépeket és kocsikat ért károk két millió dollárra rugtak.

A vasutakirályoknak valóban nincs miért sajnálni ezt a veszteséget. Tízszerezen visszatértül ez a két millió, olyan állapotoknak fontartása által, melyek folytán a szerencsétlenségeknek be kellett következni. Egyszerű a számítás nagyon. A vasuti alkalmazottaknak névleg 9—10 órai munkaidejük van. Éppen elegendő ahhoz, hogy egy munkás kimerüljön. Azonban a valóságban olyan a munkabeosztás, hogy egy-egy gépésznek, fűtőnek, kalauznak, mikor munkában van, 18—20 órát is kell dolgoznia egyfolytában. Kiszámíthatatlan nyereség ez a vasutársulatoknak. Egyrészt munkabért takarítanak meg, másrészt rendelkezésükre áll az ipari tartaléksereg. De hogy az agyoncsigázott vasuti munkás nem végezheti munkáját azzal a lelkiismeretes pontossággal, melyre szükség volna, csak természetes. Az eredmény pedig a tőkésnek: pár millió veszteséggel szemben husz-három millió nyereség; a munkásnak három hónap alatt 798 halott, 16,846 sebesült.

A munkások fizikumának végsőkig terhelésén kívül hozzájárul a balesetek előidézéséhez az óvintézkedésnek teljes hiánya. A vasutársulatok inkább fizetnek éventik pár százezer dollár kárterítést, semmint pár milliót befektessenek tökéletesebb jelzőkészülékekbe. Versenyeznek egymással, hogy az operatív költségeket leszorítsák.

Ha valahol, úgy a vasutaknál nyilvánul meg a kapitalista profit-vadászat a maga teljes ridegségében és lelkiismeretlenségében.

Ne csodálkozzék ezen senki. Mig a vasutakat nem a szállítás, a közhasználat kedvéért, hanem azért építik, hogy a szállítás, a közhasználat révén tulajdonosaik haszonra tegyenek szert, nem lehet ez másképp.

—:o:—

BÉRMUNKÁS ÉS A TULAJDON.

Érdekes tárgyalása volt a napokban a new yorki városi tanácsnak. Az utóbbi időben annyira halálos elgázolás történt New York utcáin a száguldó automobilik által, hogy a városi tanácsnak foglalkozni kellett a kérdéssel a közvélemény hatása alatt. Törvény már régen volt, mely az automobilok sebességét szabályozta, most pedig szóba került az a kérdés, hogy miképpen kellene ezt a törvényt végrehajtani?

Idáig majdnem minden esetben a gépkocsi vezetőjére hárult a felelősség. A tulajdonos

mindig megmenekült. A lecsukott sófför helyett fogadott másikat s ezzel rendben volt a dolog.

Az egyik városi tanácsos indítványt terjesztett elő, hogy ezentul ne csak a gépkocsi kezelőjét vonják felelősségre, hanem elgázolás esetén a törvényes eljárás idejére biztosítékul foglalják le az automobil is s anyagilag így tegyék felelőssé a tulajdonost.

A városi tanács az indítványt nagy többséggel elvetette. A tulajdon szent és sérthetetlen. Az alkalmazott, ki majdnem kivétel nélkül gazdája parancsára szegi meg a városi rendelkezeteket, a jaibe kerül ezután is; a tulajdonhoz pedig nem nyul a városi tanács; a tulajdon több, mint a bérmunkás, több, mint a közbiztonság, sőt több, mint maga a tulajdonos.

—:o:—

A CHICAGOI KORRUPCIÓ.

A városoknak sorából, melyek ennek a társadalomnak korruptségát, züllöttségét igazolják, nem radhatott el Chicago sem.

New Yorkon napirenden van a botrány, San Franciscóban a polgármester a polgármester behörtönözöttesé vetett véget évek során át tartó szédelgéseknek, Pittsburgban a városi tanácsosok hűsülnek, váruva a bíróság ítéletét, Chicagóban pedig egyenesen az államügyészek kellett razziait tartani a városi hivatalnokok ellen.

Egész jelentéktelen eset kapcsán támadt az a hatalmas botrány, mely Chicagó a korrupció melegágyaként tünteti föl. A rendőrség betört néhány játékbarlangba, ahova nem lett volna szabad, mert tulajdonosaik rendes "vesztegetési adót" fizettek. A tévedést későn vették észre. A botrányt elsimítani nem lehetett. Chicagónak ötven legelőkelőbb üzletembert találtak az egyik játékbarlangban. A dolgot még el lehetett volna simítani, ha Wayman államügyész nem figyelmezteték, hogy a városi hatóságok rendes évi járulékokat hűszkák a játékbarlangok tulajdonosaitól s így valószínű, hogy igyekezni fognak a dolog elsimítására.

Az államügyész rögtön vizsgálatot indított s néhány nap alatt súlyosan kompromittáló adatoknak jutott birtokába. Kiderítette, hogy a játékbarlang tulajdonosai, ha a rendőrség védelmét akarták élvezni, havonta ötven és száz dollár közt váltakozó összeget szolgáltatottak be az aldermanoknak, kik aztán a kerületi rendőrkapitányokkal megosztották a nem háborgatók a játékbarlangokat. Nemhogy elnyomták volna, hanem maguk is rendes látogatóik voltak.

Máris több városi tanácsosnak neve az állam ügyész kezében van s csak idő kérdése, hogy a tanácssteremből mikor kerülnek a börtönbe.

Az államügyész a Grand Jury elé szándékozik vinni az egész dolgot s kijelentette, hogy kiméletlenül fog eljárni még a leghatalmasabb politikuskokkal szemben is, kik egyébként minden követ megmozgatnak, hogy megmeneküljenek a kelepceből.

—:o:—

NEMZETKÖZI LEÁNYKERESKEDELEM

A hatalmas kereskedelmi vállalatok közé, melyek a kereskedelmet nemzetközi alapokra fektették, csap csöndesen beilleszkedett a nemzetközi leánykereskedelem is.

A londoni "Law Times" az angolországi leánykereskedők fogásairól rántja le a leplet, itt pedig az újabb leleplezések azt bizonyítják, hogy egy jól szervezett nemzetközi leánykereskedő társulat működik, melynek központja Chicago s majdnem minden nagyobb városban van fiók irodája. A központnak egy-egy leány 15—20 dollárjába kerül, ennyit fizet az ügynököknek, a vidékre pedig 150—500 dollár közt váltakozó összegért szállítja őket. Chicagóban mostanában került hurokra egy házaspár, mely a szindikátusnak szállított leányokat. Saját bevallásuk szerint az emberkereskedésben 1907-ben 200,000 1908 kilenc első hónapjában 110 ezer dollár hasznuk volt.

A WEKERLE-KORMÁNY MEGBUKOTT.

Április 21-iki kábelhírek jelentik, hogy a Wekerle-kabinet benyújtotta lemondását, melyet a király elfogadott. Az új kabinet alakításával Andrássy Gyula, a fekete gróf bizott meg. A Wekerle-kabinetnek az önálló bank kérdése szegte nyakát.

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP.

A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja:

As Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség.

Megjelen minden héden és pénteken.

Előfizetési ár:

Egész évre \$2.00
Fél évre 1.00
Negyed évre 0.50
Európába egy évre 12 korona
Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szövetség hivatalos közlönye.

NÉPAKARAT

Published by the Hungarian Socialist Labor Federation of America
528 E. 6th Street, New York, N. Y.

CH. ROTHFISER, National Secretary.
A. WALDMANN, National Treasurer.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.

Subscription yearly \$2.00
Single copies 0.02

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, TUESDAY, Apr. 27.

POLITIKAI ÉS IPARI KORMÁNY.

A "La Follette's" című folyóiratnak április 10-iki számában érdekes kis cikk jelent meg a következő címmel: "Miert szükséges egy vámtarifa bizottság?" A cikkben felsorolt állítólagos tények tagadják a vámtarifa bizottság szükségességét. Ezeknek az állítólagos tényeknek vejeje az, hogy a képviselőház tagjai hamis adatokkal ámtították el a németországi munka előállítás költségeit illetőleg. A cikk úgy mutat erre az esetre, mint egyre a sok közül, melyek mind azt bizonyítják, hogy a képviselők megbízhatatlan információkat kapnak és így mindig nagyobb szükség van oly emberekre, kik tisztában vannak azzal, amiről beszélnek.

Mindez nagyon igaz. Ha vasutakat érintő törvények hozásáról van szó, szakértő vasut. igazgatók árasztják el Washington, hogy a törvényhozókat félrevezessék. Ha a törvényjavaslat élelmiszer hamisítók ellen szól, akkor az élelmiszereket termelő kapitalisták találják okvetlen szükségesnek, hogy fölvilágosítsák adjanak ez ügyben. És így tovább. Ahányszor bizonyos ügy fölmerül, a különböző szakértők egyszerre fölfedezik a veszelít, mely a törvényhozók tudatlanságában rejlik. Mindenben ez eset állván fönn, önkéntelenül-velődik föl a kérdés: egyáltalán mire való a politikai kormányzat?

1847-ben egy németországi faluban a nép fölhaborodván a saját szabadságon elkövetett sérelmek miatt, a következő fölírású plakátokkal tüntet az utcákon: "Szabad sajtó és cenzura!"

Tarifa bizottságot követelni anélkül, hogy a képviselőház eltörölését követelnék, olyan, mint a sajtószabadság és a cenzura követelése. Az a tény, hogy egyre többen látják a képviselőházon kívül álló bizottságoknak szükségessé vál. bizonyítja, hogy mindig többen látják a politikai kormányzat fölölleges voltát. Az a kormány, melyre szükség van, tisztán gazdasági, illetve ipari kormány, mely oly emberekből áll, kiket nem lehet becsapni ama ipart illetőleg, melyet képviselni hivatottak.

Ily kormány jön: jönnie kell. De ez nem a "La Follette's" által ajánlott uton jön létre. Hiába való munka volna először a politikai kormányt megdönteni kapitalista "ipari kapitányokkal" és aztán helyettesíteni ezeket — kiknek "ipari kapitányokdásuk" nem áll másból, mint a munkások kizsákmányolásából — a munkások igazi képviselőivel.

A henyek osztálya ugyanazon okoknál fogva fölölleges és alkalmatlan, amely okoknál fogva a henyek osztályának politikai képviselői fölöllegesek és alkalmatlanok.

A politikai kormánynak pusztulnia kell. Az ipari kormánynak kell helyét elfoglalnia.

SZEMÉLYI HIR.

Részvétellel adjuk hírel, hogy Kispál Mihály, az "Előre" belmunkatársa megőrült. A szerencsétlen az a gyuhárgósnak jelei már régebben mutatkoztak: leginkább problémák gyártásában s megfejtésében nyilvánultak.

Az utolsó napokban, már elborult aggyal, a következő problémák kintózták: "Konvenció-e egy konvenció? Pártfrakció-e egy pártfrakció? Kik állnak a nemzetközi mozgalmon kívül és belül?"

A szerencsétlen a Bellevue kórház megfigyelő osztályába szállították, de agyának kizsákmányolásához semmi remény sincs.

TARLOZÁS

"VISZONTLÁTÁS."

Rochlitz Géának, vagy helyesebben annak a vadszamárnak, ki Rochlitz Géza nevében a viszontlátásra hitt föl bennünket szándékosan nem feleltünk idáig.

Midőn nyilvánosságra hoztuk, hogy az "Előre"-ék st. pouli szervezője sztrájk-törő, tettük abban a meggyőződésben, hogy még az Előre embereiben is van annyi tisztesség, hogy sztrájk-törőt nem tőrnek meg maguk között. Csalódtunk.

Az elveit hullajtó pártnak még a sztrájk-törők is jók, kiváltképen szervezőknek. A mi részünk ről egyszerűen tudomásul vesszük ezt. Csak ahhoz az arcátlansághoz van egy-két szavunk, melylyel Rochlitz Géza tagadja, hogy sztrájk-törő volt. Tagadja abban a reményben, hogy úgy sem jön el Canadából senki, hogy bizonyítsa. Azonban egyröl elfeledkezett. Elfeledkezett arról, hogy leveleit, melyekben beismeri, hogy sztrájk-törő, nem tagadhatja le.

Tudomásunk volt a levelekről s ma már kezünkbe vannak. Az egyik levél a "Canadian Pacific Railway Company" levélpapírján szept 4-én kelt. Irja, hogy viszik sztrájk-törőnek, nem tudja, hogy a nyomort és a becületet válassza-e? A második levél szeptember 7-én Montrealban kelt, ebben a levélben már kevésbbé panaszkodik, sőt dicsekszik, hogy jól megy dolga. Itt már a becületet nem cmlegeti.

E leveleket szerkesztőségünkben bármely érdeklődő megtekintheti. S ezzel részünkről ezt az ügyet egyelőre befejezetnek tartjuk. Elvégre az Előrenek joga van ahhoz, hogy szervezőnek sztrájk-törőt válasszon. "Szocialista" voltából ennek a ténynek sincs mit elvennie.

A SZTRÁJK.

A sztrájk!

A munka fegyvere, melylyel támadhatja a kapitalista osztályt. Hatalmas, ha tömören, összetartva használják, hatástalan, ha ezt nem teszik.

A sztrájk a munkásosztály férfiaságának egészséges jele; a kapitalizmus rabszolgasága elleni tiltakozás.

De mielőtt még a munkásosztály teljesen fölismerné jogát és hatalmát, a kapitalista osztály és annak munkáshadnagyai közbe lépnek és meggátolják a munkásokat abban, hogy együtt küzdjenek és harcoljanak az ipari harc mezéjén "mint osztály" az igaz szolidaritásért. Ford. E. M.

A TULAJDON.

Tulajdont senki sem állít elő egyedül, saját munkájával. A tulajdon a társas összmmködés eredménye.

Csupán a tulajdon kedvezőt hozták a törvényeket Macauley.

Ha egy faágat levágunk az erdőben, lenyesegetem, lehámozom, kiegyenesítem és belőle sétatálcát készítek, minden ember egyhangú véleménye az lesz, hogy a pálcához föltétlen jogom van. Miért? Mert benne csupán az én munkaerőm van. A legszorosabb kötelekbe jutottam vele, az énem egy részévé lett — a tulajdonom. ... Ha azonban a munka társasá válik és többen egyesülnek egy munka előállítására, akkor a dolog már nehezebbé lesz. A termék már nem egy ember műve, hanem többé s ezen processzus tömörebbé válván, végeredményében társadalmi munka. Ennek folytán az összes termékek a társadalom tulajdonát képezik, illetve kellene képezniök.

Edward Carpenter.

Egyetlen ember sem mondhatja manapság, hogy ezt én termetem. Társadalmi termék minden, az emberi társadalom azon részeinek terméke, melyek a termeléshez szükséges munkaerőt szolgáltatják. Ez az ő munkájuk terméke; s legszorosabb kötelekbe jutottak vele, éniük egy része lett s mégsem tulajdonuk.

A becsapott áldozatok által megerősített kapitalista törvény kijelenti, hogy a tulajdon jogos birtokosai azok, kik család, erőszak vagy vásár által szerették meg a társadalmilag elő. állított munkát s hogy a termelési eszközök és termékek előállításának nincs többre joguk, mint amennyi őket munkaképes állapotban tartja, hogy a kapitalistáknak tovább termel. hessenek. De ez a jog sem az övék, ha a kapitalista nem kívánja őket, mint termelőket alkalmazni. Világosan látható ez az egész világban. Angolok, amerikaiak, németek, franciák ausztrálieiak milliói munka nélkül tengődnék, míg az általuk készített termelési eszközök tétlenül állanak. Tétlenségre kárhoztatva lézengenek s éheznek, míg termékeik billiónyi értékét elpocsékolják a kapitalisták, kiket védenek a kapitalistikus törvények, a bírák, börtönőrök, rend. örő és a fizetett gyilkosok. Ford. E. M.

ELVTÁRSÁK!

OLVASSÁTOK ÉS TERJESSZÉTEK A NÉPAKARATOT.

Magyarországi hírek.

DIPLOMÁS URAK.

Öngyilkossági kísérletet követett el két diplomás ur. Egy belügyminiszeri díjnok, aki a koldusbot elől akart a halálba menekülni s egy rajztanár, akiről nem tudni még, mért akarta itthagyni ezt az istentől rendelt életet.

Barta Mihály belügyminiszeri díjnok, aki nem régen nősült, betegsége miatt nagy nyomorba jutott. Egy álló évig nyomta ágyhoz a betegsége és ez alatt az idő alatt mindössze két hónapig fizetését kapta ki. Rokoniak könyörületességéből tartotta föl családját. Néhány hónappal ezelőtt súlyosbodott az állapota. Csont-szu támadta meg a jobb lábát és amputálni kellett. Helyzete azonban mindinkább rosszabbodott, újabbban ugyanis a jobb kezén is fölépelt a csont-szu s ez annyira elkecsesítette Bartát, hogy sötét gondolatokkal kezdett foglalkozni. A lassan, de iztosan örlő betegség végre is arra bírta, hogy öngyilkossá legyen.

A napokban, amikor a felesége nem volt otthon, Virányos-utca 12. számú lakásán elővette nagy lovassági pisztolyát. Megtöltötte és maga elé tette az asztalra. Levélpapírost, tintát vett elő és levelet írt a feleségének, amelyben elbuscsuzik tőle, egy másikat a miniszternek s ebben elmondja, milyen sorsa van a díjnok-osztálynak. Befejezve a levélírást, elővette a pisztolyt s a mellének szegezte. Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó és benyitott a szomszédék hat éves kis leánya, aki gyakran volt a díjnokék vendége.

— Istenem — kiáltotta el magát, amikor meglátta a pisztolyt — ne ölje meg magát!

A kisleány sikoltozását meghallották a szomszédok. Beszaladtak a szobába és kicsavarták az elkecsesedett ember kezéből a fegyvert, majd rendőrt hívtak, aki föfoglalta a pisztolyt. Bartát pedig előállította a főkapitányságon. Itt megígértették vele, hogy lemond a tervéről és hazabocsájtották. Arról természetesen nem esett szó a megígértetés alatt, hogy tulajdonképpen érdemes-e Barta Mihálynak ilyen körülmények között élni. Élni beteg, munkára képtelenül, a könyörület filléreiből.

A SZENT HÁZASSÁG DRÁMÁJA.

Demjén Sándor a budapesti máv. főműhelyében dolgozó vasestergályos, aki husvétra Debrecenbe ment feleségét és önmagát akarta meglátogatni. Demjén Sándor alig év előtt vette feleségül Ferge Esztert, egy debreceni háztuladonos leányt. A fiatalok már kezdetben sem éltek boldogan, mert Demjén örökösen féltékenykedett az asszonyra. Budapesten laktak és akárhányszor megtörtént, hogy Demjén a munkából hazarohant, mert meg volt győződve arról, hogy a felesége megcsalja. Az orvosok tanácsára Demjén két hónappal ezelőtt hazament Debrecenbe, a szüleihez, ahol gondosan ápolták. Ez idő alatt a férj állandóan leveleket írt neki, amelyekben folyton gyanusította. Hiába volt a szülők megnyugtató írása, mitemsem használt. Demjén váratlanul megérkezett Debrecenbe. A családnál örömmel fogadták. Demjén ismét jeleneteket csinált. Majd kirohant a szobából s egy konyhakéssel tért vissza. A késsel az asszonyt összeszurkálta mellén és homlokán. Ezután átment a féltékeny ember a másik szobába, ahol forgópisztolylyal föbelőtte magát. A véres esetről értesítették a mentőket, akik Demjén a közkörházba szállították. Kihallgatásakor azt adta elő, hogy nagy szerelme miatt követte el tettét.

AZ ÜGYVEZETŐ ELNÖKÖT ELŐVEZETÉTEK.

Egy 40—45 év körüli férfi, aki újságszerkesztő, titkár, ügyvezető-elnök, vagy igazgató volt aszerint, hogy azt a szélhámoságai megkivánták, a mult év decemberében beállított Aranyossy András vaskereskedőhöz is.

— Ujságíró vagyok, Papp György a nevem és azért jöttem, hogy megnyerjem önt az Országos Magyar Kárpát-Egyesület tagjának, amelynek ügyvezető-elnöke vagyok.

A kereskedő a pörgő nyelvű embert barátságosan fogadta; azonnal meg is váltotta az évi tagsági jegyét. Négy koronát kellett fizetnie érte, ami elég olcsó multság, ha az ember annyi kedvezményt kap érte, mint amennyit az ügyvezető-elnök ur ígért. Féláru színházi jegy, fürdő-kedvezményre is vasuti, meg hajózási féljegyre tarthat igényt az, aki a tagsági jegyet fölmutatja; így mondta Papp György. A napokban váratlanul megint belépett Aranyossyhoz az "ügyvezető":

— Ujabb négy koronát kérek, mert az igazgatóság egy rendkívüli határozattal fölemelte a tagsági díjakat. Nagy a drágaság és nem lehet a kedvezményekre ráfizetni.

A rendkívüli határozatot furcsának találta Aranyossy és egy rendőrral elővezetette az ügyvezetőt a negyedik kerületi kapitányságra, ahol ez megvallootta, hogy üveges volt, de nem tudott megélni a mesterségéből és csinált egy képzeletbeli egyetlet, amelyhez szerzett négykoronás tagokat.

Külföldi hírek.

A TÖRÖK FORRONGÁS.

Ugy látszik, hogy Abdul Hamid szultánnak sikerült kihuzni nyakát a hurokból, melyet az ifju törökök már-már szorosra húzni készültek. A szultánnak idejekorán sikerült megegyezésre jutni az ifju török párt vezérferfiával s hogy trónján maradjon, hajlandó néhányat föl. áldozni reakciós hívei közül.

Angolországba érkezett kábelhírek szerint a Sheikul Islam, a török egyház fő nem volt hajlandó a szultánt sem árulónak, sem örülnék nyilvánítani, már pedig csak ezek lehetnek a törvényes okok a szultánt elmozdítására. A Sheik ul Islam elenében pedig az ifju török vezérek nem merik a szultánt lemondását erőszakkalni, nehogy a csapatok megtagadják az engedelmességét.

Viszont a szultánt attól tart, hogy ha nem teljesíti az ifju törökök követeléseit, a Sheik ul Islam megkerülésével is le fogják trónjáról taszítani. Így egészen természetessé vált a kompromisszum, mely szerint a szultánt megmarad, az új kabinet lemond s az államcsíny tervezői bűnhődni fognak.

Az ifju törökök pártvezérei — nem ok nélkül — bizalmatlanok s a paktumba akarják venni, hogy Konstantinápoly garrizonjaiba az ő csapatok helyettesenek el. Hogy a pártvezérek kellő éberséggel és óvatossággal bírnak, bizonyítja az, hogy a reakciósok által kiküldött agitátorokat, — kiknek céljuk a csapatok el. tántorítása volt — elfogatják s minden tekintő. ria nélkül agyonlővétték.

Míg a reakciósok így kudarcot vallottak, az ő rendelkezésükre álló hadesapatok közül az első hadtest átpártolt az ifju törökökhöz s velük szemben a város már teljesen védtelen. A helyzet tisztázása egyébként már csak pár nap kérdése.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK POLGÁRAI A DÉLAMERIKAI BÖRTÖNÖKBEN.

A napokban érkezett vissza I. I. Morgan, a Covine High School igazgatója Nicaraguából. Azokat a híreket, melyek az idegeneknek, különösen az Egyesült Államok polgárainak ü. dözéséről szólnak, újabb adatokkal erősíti meg. Állításai szerint az idegenek legtöbbször koholt vádak alapján börtönbe kerülnek, ahol kifosztják őket s sérelmükre, ha kiszabadulnak, hiába keresnek orvoslást. Megvádolja magát Nicaragua elnökét, hogy az amerikai kapitalistákat, kik tőkéjüket Nicaraguában fektetik be, azért üldözteti, hogy vagyonukat lefoglaltassa. Morgan egyenesen azt követeli, hogy az Egyesült Államok kormánya katonaságot küldjön le az amerikai érdekek védelmezésére.

FÖLDRENGÉS PORTUGÁLIÁBAN.

Lissabon, április 23.

Portugália sok részén erős földrengés pusztított. A földrengést nagy dörgések követték. A lakosság félelem szállta meg s az emberek ezrei rohantak az utcákra, hogy a tágasabb tereken találjanak menekülést. Nagyon sok kén. mény ledől, sok ház megrepedezett, de az épület nem omlott össze.

Espinoban a tenger oly magasra emelkedett, mint eddig még soha, aminek következtében sok ház összeomlott, mert a hullámok kimoszták alapjaikat.

HARDEN ELITÉLVE.

Harden Miksát, a "Zukunft" szerkesztőjét, április 20-án 150 dollár pénzbírságra ítélte a bíróság gróf Moltkenak, Berlin volt katonai parancsnokának megrágalmazása miatt.

A "rágalmazás"-t Harden 1907-ben az Eulenburg-féle botrány-pör folyamán követte el.

Az ügy tavaly került a bíróság elé, amikor Harden négy hónapi börtönrre ítéltetett. A felsőbb bíróság új tárgyalást rendelt el az ügyben, amelynek folyamán Moltke kijelentette, hogy kész visszavonni a Harden ellen indított pört, ha ő viszont elejt vele szemben bizonyos vádak. Harden ezt megette, de az államügyész még is fentartotta a vádat, amelynek alapján Hardent a bíróság el is ítélte.

OROSZ CSAPATOK PERZSIÁBAN.

Az orosz kormány a perzsa határokon központosított csapatokat, mint a londoni lapok tudósítói jelentik, megindította Tabriz városa felé, ahol a forradalom gócpontja van.

A sahnak és a forradalmárok csapatainak harcát után egyes csapatok az idegenek ellen fordultak s több amerikai és orosz legyilkoltak. Erre a hírre indultak utnak az orosz csapatok. Azonban az is valószínű, hogy az idegen lemeszárulásról szóló hír csak költött s csak ürügyül szolgál Oroszországnak a közbe. lépésre.

VIHAR OHIOBAN.

Clevelandi tudósítónk írja: Április 21-én délután 12 és 1 órák között oly nagy vihar dult jégesővel együtt, aminőt régm nem láttak Cleveland lakosai. Egy baptista templom tetejét elszállította, több kéményt ledöntött, a házak tetejét megrongálta, a közlekedést néhány órára megakasztotta. A telegráf oszlopokat is részben kidöntötte, részben eltörtte, a villamos készülékeket megrongálta. A kár rendkívül nagy.

TÁRCA.

EGY KÖNNYELMŰ ASSZONYRÓL.

— Irta Sz. Szigethy Vilmos. —

Féjfél után 3 órakor a főhadnagy fölköltötte a feleségét. A tiszt csak nemrégen érkezett haza, lábujjhegyen lépett a lakásba s az ebédelőben akart a divánon aludni. Ugy számított, hogy elég ideje lesz reggel is megbeszélni az asszony nyal a dolgot, főleg azért is jobb lesz reggel, mert addigra megtalálta a szükséges kifejez. seket. Aludni azonban nem tudott s a gondolkozás teljesen fölzigatta. Számok röpökötek előtte a levegőben s látta magát polgári ruhában véghetetlen nagy tetelenségen, mint aki meg sem tud mozdulni az asztal, amely a kenyérkereséshez vezet.

Erre fölugrott s szinte rohant a hálószobába, ahol az asszony csak az imént aludt el. Eddig virrasztott s várt, szinte azt lehet mondani, hogy a beteljesülés reménye nélkül leste a csodát, ami csak a mesékben keresi föl az embert.

Az ajtóban megállt a főhadnagy s tekintete a véna asszonykára tévedt. Milyen ráncos a homloka szegénykének, pedig jóval alul van a harmincos s milyen sápadt az arca, holott most kellene azon májusnak virulnia minden rózsájával.

Az megérezte, hogy nézik, fölérzett. — Te vagy? Épp most aludtam el.

A hangja csupa mentegetődzés volt és úgy hangzott mintha hozzátette volna még: né haragudj, amiért nem vártalak meg, bocsáss meg a hitványságomért, de látod, milyen gyöngye teremtes vagyok.

— Feküdj le, mondta később az asszony. Fáradt leszel reggelre.

A főhadnagy járt néhány sort a szobában, aztán leült az ágy szélére. Ugy mondta tompán, majdnem hörögve:

— Baj van.

A felesége meggemberedve hallgatott. Csak az arcán gyült össze még több ránc, mintha jele volna mindegyik a belül folyó fájdalom rettenésnek.

— Most már nem tudom, mi lesz, mindennek vége, — folytatá a főhadnagy és letette sapkáját, amelyet eddig a fején fejejtett, mintha csak azzal együtt tudna gondolkozni.

A feleségére rá sem nézett, maga elé bámult a sarokba, egy pár félretaposott női cipőre.

— Öt följelentés van ellenem, adósságrát valamennyi.

— Jaj, hörögte az asszony.

— Nincs szépiteni valóm, piszkosoknak szoktak ezeket nevezni, a hasonló bajból alig menekül meg minden tizedik ember.

(Egy vértlen asszony azon imádkozott magában, hogy bár elhullott volna már elül lévő kilenc.)

— Ma délután ki is hallgattak. Nem látok semmi segítséget, a rokonságnak nincs pénze, kezes t a jelen körülmények között nem kapok, a hitelezők valóságos piócaszivással rohantak meg.

A feleség még mindig hallgatott, de azok a panaszok, amiket önmaga előtt öntött ki, olyan szelidek voltak hallgatásukban is.

— Nem ezt ígérted valamikor, Imre, a boldog szerelem idején, amikor együtt kerestük a mód. dozatokat, hogy miképen lehetnénk egymásé. Nem voltam rossz feleséged, Imre, ezt nem mondhatod, hiszen azt is el tudtuk hitetni, hogy a betegségem tart vissza minden szerepléstől.

Egy rongyban járok feleztendőköt, de hiszen ez is jó a virrasztáshoz, amikor várlak haza. Neked ott kell mindenütt lenned, én tudom ezt a legjobban, de oh, bár ne tudnám azt is, amit teszel. A kártyát, Imre, meg az asszonyokat, oh, én szerelmes, gonosz emberem....

Félig felkönyökölt az ágyban.

— Mi lesz most?

A főhadnagy vállat vont.

— Valahogy majd csak lesz.

— Lehet segíteni? Beszélj, talájk ki valamit.

Az ura akkor már cigarettázott s valamennyire könnyebben lélekedett, mintha erre várt volna.

— Mondok egyet, fiam, meglehet, hogy utál. ni fogsz érte, de ha úgy kívánod, föbe lövöm magamat.

Az asszony belekapaszkodott a karjába, meg az említésre is szörnyű volt.

— Imre!

— Igenis, fiam, a te kezéidbe teszem le a sorsomat, határozatsz. intézkedhetsz. Sőt már is rád bízom mindenemet, mert azt hiszem, hogy délelőtt fölkeres a becsületigyi választ. mány és kihallgat.

— Engem? Jaj, istenem!

— Az élet komisz, mi még komiszabbak vagyunk, élni pedig csak muszáj. Ilyenkor látni csak, hogy milyen nehezen válnak el a földtől, pedig benne maradunk azután is.

— Ne beszélj, sirt az asszony, mondd inkább, hogy mit tegyek.

— Furcsákat fognak kérdezni, de válaszod. tól függ, hogy mi lesz azután. Én... én...

— Csak beszélj, nem mondhatasz olyan ször. nyűt, mint amilyen szörnyű a szenvedésem.

A főhadnagy elfordította a fejét, nem akart ebben a pillanatban a felesége szemébe nézni.

— Majd elmagyarázom az egészet. Nálunk az a szokás, hogy hasonló esetben megkérdé. zik, mire csináltam az adósságot. Forma az

egész, habár volna benne sok lényeg is. Tulajdonképpen nincs, mert ismeri az életmódunkat mindenki, mi pedig nem beszélünk öszintén. Tessék belekapaszkodni a feléd nyújtott szalmaszába s menekülni, ha tudsz. Megkérdezték tőlem is, hogy mi vitt rá, hová tettem a pénzt, én pedig...

A szegény asszony szomorú arca föderült. — Ertelek, Imre, hát csak ennyi az egész? Persze, hogy a betegségre kellett, óriási pénzeket emészt az föl.

— A férfi feje valamennyire mélyebbre sülyedt.

— Nem egészen így van, én azt mondtam, hogy te... te költekezel...

Iszonyu csönd támadt a szobában, csak két nehéz lélekzést ütöközt egymásba vadul, lázongó idegességgel.

A főhadnagy még mindig maga elé bámult, később azt mondta az asszony:

— Késő van, Imre, fekjüdj le.

Majd hozzátette halkán, mintha a gondolatát folytatná:

— Hiszen voltaképpen egyik vagyunk, nincs egymás előtt szegénykezni való.

... A tisztüi becsületigyi választmány mikor egyhangulag korrektnek találta a főhadnagy dolgot, később a sörasztalnál találkozott. Szó került az esetről s akkor mondta el az elnökölő örmagy:

— Jól megmostam azért a fejét, mert végtére is vagy férfi valaki, vagy nem. Mindenkit utólag az a baleset, hogy éveken át kell ápolnia a betegét, dupla kötelessége ez a feleségével szemben, — ám tisztelet-becsület, egy visszavonult asszony ne szórja bűnös-könnel-műséggel két marokkal a pénzt ékszerre, ruhára, ostobaságokra, csupán azért, mert az ideg gyöngék ahhoz, hogy el lehessen tiltani az ilyen passzióktól. Nem titkolom azt sem, hogy mit tanácsoltam a főhadnagynak. Azt mondtam, hogy inkább váljon el, de így ne folytassa az életet.

Az urak, a korrekt, emberismerő és megközelíthetetlen karakterű többi urak, helyeslőleg bólintottak.

ÚJ HARCOS.

Április 20-án Indianapolisban megalakult az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség indianapolisi szervezete kilenc taggal. A szervezet Indianapolis magyarsága között megkezdte az agitációt. A szervezet tisztviselői: jegyző és levelező titkár Frank Lipót, pénztáros Oláh Imre, ellenőrök Rotschild Mihály és Király József. Szervezeti helyiség: 29 So. Delaware St.

Üdvözöljük szövetségünk legújabb harcosát. Munkájukhoz sikert és kitartást kívánunk.

STAINDL, MINT MUNKÁSBARÁT.

A "Népszava" írja:

Staindl Ottó rendőrtisztviselőről, akit a minap tartóztatott le a fiúmei ügyészség és aki körülbelül 30.000 koronát kezelt el öt esztendő rendőrbíráskodása alatt, és aki vagy tíz elvtársunkat toloncoltatott el, egyik fiúmei elvtársunk a következő érdekes dolgot beszélt el:

Ezelőtt öt évvel dolgozott a fiúmei torpedógyárban egy igen agilis cseh elvtársunk és minden alkalmat megragadott, hogy a munkástársait a szociáldemokráciának megnyerje. Elég szép eredménnyel dolgozott, míg végre elvtársunkat Staindl maga elé citálta.

— Maga — mondta neki — a torpedógyár munkásainak a nyugalmát megzavarta s így nem tühethet meg városunkban, tehát el kell mennie városunkból, csak azt mondja meg, hová akar menni?

— Amerikába! — felelte elvtársunk.

— Jól van, mi eltoloncoljuk Triestig és aztán onnan mehet Amerikába — válaszolt Staindl.

— Igen ám, csak hogy Amerikába nem lehet gyalog elmenni és ehhez pénz is kell, ami nekem nincsen — mondja elvtársunk.

Staindl egy kis gondolkodás után folytatta: — Helyes, majd kap jegyet is és Triestben át mehet Amerikába! A földolag, hogy a városban ne maradjon!

Elvtársunkat másnap Triestbe vitték; itt azután hajóra szállt és átvitorlázott az új világba. Mind a ketten meg voltak elégedve az úzzal: Staindl azért, mert megszabadult egy izgatatótól és elvtársunk meg azért, mert megszabadult könnyű szerrel Staindl körmei közül és régi vágya teljesült azzal, hogy ingyen jutt — Amerikába....

DETEKTÍVEK ÉS KUTYÁK HARCA.

Az Elizabeth St.-i rendőrállomáson a rendőrkapitány három detektívvel betört a Hester utca 204-ik szám alatt levő házba, melyről tudomásukra jutott, hogy házárjátékosoknak szolgáló buvá helyül.

A detektívek által fésztették be az ajtót, miközben néhány hatalmas bulldog rohant az egyik pár perc alatt letépték őket. A szétmarcangolást csak az mentette meg őket, hogy a kapitány, nem törődve a kutyákkal, revolvert rántott s a kutyák gazdáját lefegyverezte, a házárjátékosok pedig visszavonultak.

Miután ez megtörtént, a detektívek a házban alát kilenc embert letartottak.

FELHÍVÁS NEW YORK ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR MUNKÁSAIHOZ!

Régi és szüntelen felhangzó kívánsága az amerikai magyar munkásoknak az itteni két szocialista párt közötti ellentétek elsimítása és egységes munkásmozgalom megteremtése. E kívánság azonban mindeddig csak kívánság maradt, mert a viszonyok úgy hozták magukkal, hogy a két párt egyesülése a mindkét részről történt egyesülési kísérletek dacára sem sikerült. A pártok között fenálló taktikai ellentétek pedig ma is még oly lényegbe vágók, hogy maga a legutóbbi nemzetközi szocialista kongresszus is méltányolta az ellentétek fenforgásának jogosságát s mindkét pártot elismerte.

Mindeme körülmény dacára természetes dolog az, hogy öntudatos munkásoknak keresni kell az utat, mely összekötés és nem szét választ bennünket; minden lehető el kell követnünk aziránt, hogy ha csak valami lehetőség fenforog, az egyes pártok közötti ellentétek elsimíttassanak és az egész amerikai munkásmozgalom egyesüljön és vállvetve, testvéreként küzdjön a közös ellenség, a kapitalista osztály ellen.

Ettől a tudattól áthatva a két magyar pártfrakció is igyekszik az egymásközi ellentéteket tisztázni és kiegyenlíteni. E célból tartott mindkét magyar szövetség a közel múltban egyesülési tárgyalásokat, melyek azonban, sajnos, eredményre nem vezettek.

E tárgyalások eredménytelensége egyik fő okának a két párt közötti ellentétek helytelen világításban való feltüntetését látjuk. Hogy a helyzetet tisztán lássuk magunk előtt, szükséges a fogalmak tisztázása.

A leghelyesebb eszköz erre nézve a vitakozás, ahol mindkét fél kifejtve a maga álláspontját, megvilágítva az amerikai munkásság helyzetét, közelebb viszi az egyesülés lehetőségét, mert világossá, tisztává teszi a helyzetet. Ezért mindkét magyar szövetségnek alulírott osztályai közös megállapodással

PÁRTVITA

rendezését határozták el.

Felhívjuk a new yorki és környéki magyar munkásokat, hogy minél nagyobb számban vegyen részt ezen a vitán, hogy a párt közötti ellentétek megismerésével egyengessük a két párt testvériesülését útját.

Ha csak egy lépéssel is sikerül közelebb vinnünk a két pártot egymáshoz, nagy feladatot teljesítettünk.

A pártvita ideje 1909 május 2. és 9., vasárnap d. u. 3 óra. Helye: a Labor Temple, 243 E. 84th Street.

A pártvita ügyrendjét a jövő számban közöljük.

A pártvita ügyrendje:

1. A vita tárgya: "Az amerikai munkásmozgalom és a két szocialista párt."

Előadók a S. L. P. részéről Basky Lajos, a S. P. részéről Bárd Imre.

2. A vita írásbelileg történik, amennyiben a vitázó felek előadásukat írásban foglalva olvasásuk fel a vita alkalmával.

3. A felolvasott anyagot, mely két példányban irandó le, egy példányban átadják a vitarendező bizottságnak, mely azt aláírja és kinyomtatja.

4. A vita két részre oszta történik. És pedig az első alkalommal a felek felolvasásuk előadásait, a második alkalommal mindegyik fél megteszi a maga észrevételeit a másik fél előadására, de ez esetben csak észrevételezési joga van a vitaközönségnek, újabb adatokat a tárgyra nézve föl nem hozhat. Ezek az észrevételek írásban foglalandók és, mint az első előadás, aláírva, a rendező bizottság által kinyomtatattik.

5. A felek felolvasása után a közönség, de csak az első alkalommal, intézhet kérdéseket a felekhez. E kérdések írásban adandók be az előzőhöz és a válaszadás is a második alkalommal a kérdészet által írásban történik. A kérdések és feleletek is ugyancsak ki lesznek nyomtatva.

6. A vita időpontja 1909 május 2. és 9., vasárnap d. u. 3 óra. Helye: a Labor Temple, 243 E. 84th Street.

7. A vita alkalmával mindegyik fél felolvasása egy-egy óra, az észrevételek időtartama fél-fél óra lehet.

8. A vita anyaga kinyomtatott brosrában és pedig kétezer példányban. Egy-egy brosrára 10 cent, esetleg a költségekre való tekintettel drágább eladási árral lesz terjesztendő.

9. A brosrára csakis szervezett — union — nyomdában készíthető. A brosrára kiadóként a vitarendező bizottság lesz feltüntetve.

10. A vita vezetésére mindkét fél részéről egy-egy elnök választott, kik felváltva mindig akkor elnökölnék, amikor a másik párt képviselője olvas fel. Az elnök ügyel a rendre és arra, hogy a felolvasás ne zavartassék.

11. A vita tartamára egy jegyző választatik, a jegyzőkönyvet a vitarendező bizottság hitelesíti.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvetett az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség 1909 április hó 10-én és 11-én, Clevelandon, Ohio-ban, a Dedinszky Hall-ban tartott VI. rendes évi kongresszusán.

(Folytatás.)

A vasárnap este 8 órakor kezdődő ülészak elnöke Róna Dezső, alelnöke Szarvas Pál, jegyzői az előbbeni ülészakok jegyzői lettek.

A pénztári jelentés tárgyalatott első sorban, mely jelentést az ellenőrző bizottság kiküldöttje, Herceg Lajos tett meg. Utalt a már két hét előtt az osztályokhoz kiküldött évi jelentésnek pénztári kimutatására, mely kimutatás minden ékesszólásnál szebben beszél s igazolja szövetségünk izmosodását, haladását. Kéri jelentésének tudomásul vételét.

Mint az ellenőrző bizottság kiküldöttje jelenti, hogy az év folyamán rendszeres ellenőrzést gyakoroltak s mindenkor mindent a legnagyobb rendben találtak. Kéri, hogy egy a vezetőségnek, mint az ellenőrző bizottságnak a fölmentvényt adják meg.

Közvetlenül a jelentés megtétele után a kiküldött számvizsgáló bizottság nevében Bécsi Pál tett jelentést, mely jelentés a legnagyobb rendről számolt be.

Néhány küldött hozzászólása után egy a pénztári, mint a számvizsgáló bizottság jelentése tudomásul vétetett.

A központ áthelyezésének megvitatása következett. Hosszu vita után 3 szavazat ellenében New York fogadtatott el a központ székhelyül.

A főbebezási bizottság számolt be működéséről ezek után, mely bizottságnak előadója Schreiber Mátyas jelenti, hogy a S. L. P. nemzeti végrehajtó bizottsága (National Executive Committee) egy, a kongresszushoz intézett levelében vádat emel Rothfiser Károly elvtárs ellen a S. L. P. központi hivatalnokaival szemben tanúsított tiszteletlen viselkedése miatt és különösen azért, mert szerkesztése alatt a Népakarat az I. W. W.-ban beállott szakadás után az I. W. W. kérdésében nem követte azt az irányt, amelyet a S. L. P. többi hivatalos lapjai követtek. Azzal vádolja, hogy a Népakaratot a párt ellenségeinek rendelkezésére bocsátotta, alkalmat adva ezáltal, hogy akkor, amikor azok lap nélkül állottak, a Népakaratot használnák föl céljaikra.

A bizottság, — amely előtt Rothfiser megtette a vádakra vonatkozó észrevételeit — nem találta Rothfisernek az I. W. W. kérdésében tanúsított eljárását kifogásolhatónak s ezért kéri a kongresszust, írjon a S. L. P. nemzeti végrehajtó bizottságának, hogy a vád téves információkon alapul.

Rothfiser kérte, hogy az eredeti vádléval olvassék föl. Ennek megtörténte s néhány küldött hozzászólása után a kongresszus a vádat egyhangulag elejtette. Utasította a kongresszus tisztviselőjét, hogy e határozatot a S. L. P. nemzeti végrehajtó bizottságával tudassa.

A főbebezási bizottság jelenti továbbá, hogy Nagy Károly és Fekete János, kiket a New Brunswickon tartott rendkívüli kongresszus a szövetségből kizárt, főbebebezték. Főbebebezték azonban semmiféle indokot föl nem hoztak, mely indokolná ügyük ismételt tárgyalását. A bizottság ajánlata az, hogy főbebebezték utasítsák el. A kongresszus így értelemben határozott.

Dombó főbebebeztése ügyében a kongresszus kimondotta, hogy a XIV. osztály (Buffalo) eljárása teljesen korrekt volt és az osztály eljárását a kongresszus helybenhagyta.

A bizottság ajánlatára Weisz főbebebeztése elutasított.

Newmark főbebebeztésének hely adatott s a XI. osztálynak vele szemben hozott határozata megdőntetett.

Megdőntetett a legutóbb tartott bizalmiférfi értekezlet ama határozata, mely helyt adott Lefkovic Samu főbebebeztésének a vezetőség egy határozata ellen.

Tóth, jegyző kérte fölmentését. A kongresszus megadta.

Határozatot az alapszabálymódosításokat célzó indítványoknak a kiküldött bizottságnak ajánlata alapján való referendum alá való küldése.

Határozatot az összes ügykezelésre vonatkozó indítványoknak a vezetőség véleményezésével ellátva, referendum alá való küldése.

Interpellációk következtek.

Schwabenberg és Deutsch egy és ugyanazon ügyből kifolyólag interpelláltak. A interpellációra adott választ sem az interpellálók, sem pedig a kongresszus tudomásul nem vette.

Nagy, Varga, Erben, Schüssler, Egyed, Németh, Juhász és Friedman elvtársak interpellációira adott választ úgy az interpellálók, mint a kongresszus tudomásul vette.

Schwartz Lipót interpellációja ügyében a vezetőség eljárása helyben hagyott.

A lelepő vezetőségnek a fölmentény egyhangulag megadott.

Elfogadtattott Herceg Lajos és társainak ama indítványa, hogy a jövőben a központi ellenőrző bizottságnak egy tagját a központtól távolabb eső osztály tagjai közül válasszák, ki félénkvint látogassa meg a központot.

A választások következtek.

Szerkesztőnek Basky Lajos választott meg Központi titkár Rothfiser Károly lett.

Határozatot egy országos szervező kiküldése. A személyre nézve megállapodás nem történt, a vezetőségre bízták.

A vezetőségre Antal János, Fischer Izsó, Goldberger László, Gonda Arnold és Waldman Ármin választották meg. A még hiányzó két rendes és két póttagot referendum útján választják meg.

A központi ellenőrző bizottságba Erben János, (Cleveland), Gazdag János, Herceg Lajos, Spáál Béla és Schwartz Lipót választották meg.

A kongresszus utasította az ujjonnan megválasztott vezetőséget, hogy törekedjék oda, hogy az oly államokban, ahol még az állami vezetőségek meg nem alakultak, mielőbb megalkuljanak.

Elvetették a II. osztálynak X. számú indítványa.

A jövő évi kongresszus színhelyéül a kongresszus Philadelphia és New York városokat ajánlja. A kérdésben referendum fog dönteni. A napirend kimerítették. Róna elnök a szövetség VI. rendes kongresszusát hétfőn reggel rövid beszéd kíséretében bezárta.

Deutsch József, jegyző.

SZÖVETSÉGÜNKHÖZ TARTOZÓ EGYLETEK HIREI.

Chicago, Ill. A szövetség XIX. osztálya 1909 május 1-én, szombaton este nagy májusi ünnepélyt rendez a "Friedman Hall"-ban, (Western Ave. és Grand Ave. sarkán). Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj 15c. — A XXXI. osztály a M. B. Sz. XIII. osztályával közösen szineloadással egybekötött kedélyes estélyt tart május 1-én, este 8 órakor saját helyiségében (805 East St.).

McKeesport. A szövetség IX. osztálya május 2-án, vasárnap d. e. 10 órakor fölolvastat tart saját helyiségében (149 2nd St.). A fölolvastat tárgya: Mit akar a szociáldemokrácia. Előadó: Szarvas Pál.

Newark, N. J. A szövetség VI. osztálya április 30-án májusi ünnepélyt rendez a Germania Hallban (310 Springfield Ave.) Belépti díj 15 cent. Ruhatár 10c. Kezdeté este 8 órakor.

New York. A szövetség I. osztálya május hó 1-én, szombaton, a "Progress Hall"-ban (28—30 Ave. A.) másorral, szindarabbal és táncal egybekötött májusi ünnepélyt rendez.

Belépti díj ruhataral együtt 25 cent. Kezdeté este 8 órakor.

Philadelphia. A szövetség XIII. osztálya karöltve Philadelphia többi szervezett munkásai-val lapunk a "Népakarat" javára 1909 április 30-án, pénteken este, zászlovatással egybekötött májusi ünnepélyt tartanak a Mercantile Hallban (849 N. Franklin St.). Kezdeté este 7/8 órakor. Jegyek ára előre váltva 15c., a pénztárnál 25c. Másorral: Ünnepi beszéd; szavalatok; a Philadelphiai Munkás Dalárda férfi és női karának, a Tischer Saenger Chor-nak, a Wiener Gemuthlichkeit énekszámai; nemzetközi fölvonulás. Kintűnő zene.

Phadelphihában az előfizetés gyűjtés verse nye husvétkor lezárult. Az eredmény huszonhét új felvével előfizetett.

A kitűzött díjat, Szepessy elvtárs által készített művészi Marx-rámát Tanton Lajos elvtárs nyerte meg.

A Bridgeporti Betegsegélyző Szövetség április havi kivetése 75c.

FIGYELEM CINCINNATI-I ELVTÁRSÁK

A Népakarat-elfőfizetők gyűjtésének versenyét az elvtársak kívánságára meghosszabbítottuk május 15-ig. A legtöbb előfizetőt gyűjtő díja a "Szocializmus" tudományos folyóiratnak egy évi előfizetése, melyet Brand elvtárs ajánlott föl.

Bizalmiférfiak.

REGÉNY.

RASZKOLNYIKOV

(BÜN ÉS BÜNHÖDÉS.)

Irta: DOSZTOJEVSKIJ M. TÓDOR.

(Folytatás.) (48.)

— Azt ugyan megnyergeltem — mormogta Násztaszja ravasz mosolygál.

— Nos, hát testvér, röviden kifejezve: én ide egy villamfolyamot akartam bevezetni, amely mind kiirtotta volna azokat az előítéleteket, melyek itten uralkodnak. Hanem Pasenka legyőzött. Arra, batyuskám, nem számítottam, hogy ő olyan... előzékeny lesz. Mit szólsz hozzá??

Raszkolnyikov hallgatott, csak izgatottan nézett rá tovább is.

— És még milyen! folytatta Razumihin, mintha észre sem vette volna Raszkolnyikov hallgatását, mintha amaz felelettel biztatta volna a beszéd folytatására.

— Mindent rendbe hoztam, a legszebb rendbe, minden tekintetben.

— Igen, ennek minden sikerül, — jegyezte meg Násztaszja, ki valósággal élvezte a társalgást.

— Ostobaság volt tőled fiacskám, hogy te magad nem intézted másként a dolgot. Ezzel az asszonnyal nem úgy kell bánni. — Neki olyan ugynevezett beszámíthatatlan jelleme van. — De hát a jelleméről majd később.... Hanem hogyan jutottál annyira, hogy ő meg mertte tőled tagadni még az ebédet is? Aztán

meg az a váltó! Hát megőrültél, hogy váltókat irsz alá? Előbb meg az a tervezett házasság a meghalt leánnyal.... Mindent tudok. Különbben elismerem, hogy ez kényes kérdés s én számár vagyok. Bocsáss meg. Hanem ami az ostobaságot illeti, tudod-e, hogy Pavlovna Praskovja nem is olyan buta, mint amilyennek látszik?

— Tudom... felelt Raszkolnyikov, ama hitben, hogy jobb lesz a társalgást folytatni.

— Nemde? — kiáltott föl Razumihin s boldog volt, hogy végre feleletet kapott tőle. Persze, hanem valami túlságos nagy ez az ezért még sincs. Hogy? Különös karakter.... Én magam sem értem... Már bizonyosan meg van nyegven éves, ő azonban azt mondja, csak harminchat. Hanem esküszöm, hogy még most sem értem, pedig már meglehetősen megismerkedtünk.... Azt képzelte: minthogy már nem vagy tanuló, kerestél sincs, a leánya is meghalt, hát most már neki nem kell te veled úgy bánni, mint rokonnal. S minthogy te bejutál a lyukba, aztán annyit fáradságot sem vettél magadnak, hogy fontartsd a régi barátságot, hát egyszerűen ki akart dobni. Már régen meg akarta tenni, csak a váltó miatt várt, mert te azt ígérted, hogy anyácskád majd megfizeti....

— Alávalóság volt tőlem olyat ígérni. Az én anyám oly szegény, hogy majdnem koldulnia kell.... Hazudtam, csakhogy lakásom legyen, meg hogy tápláljanak felelte Raszkolnyikov hangosan és értelmesen.

— No, jó. Minden jól lett volna, de hát ő oda adta a váltót Csebarovnak. Ez udvari tanácsos s gyakorlott üzlet-ember. Ő nélkül sohasem jutott volna eszébe Pasenkanak, hogy ellened forduljon. Hiszen olyan buta! De az üzlet-ember nem buta. Mindjárt azt kérdezte: van-e rá remény, hogy kifizetik ezt a váltót? Erre aztán azt felelték: van egy jó anyácska, akinek százhusz rubel penziója van s aki kész éhezni, csak hogy az ő Rogyáját megmentse; aztán van egy hugocskája is, aki szívesen elmegy ő érte rabszolgának is. Erre számítottak....

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet egyleti helyisége 431 E. 6th St. (Oravetz-féle "Árpád Hall" első emeleti gyűlésterme.) Titkár Basky F. c. o. "Népakarat", 528 E. 6th St. Üzleti gyűlést a hónap minden 1-5-6 szombatján tartja. A többi szombatokon vita vagy fölolvastat.

II. osztály. New Yorki Szocialista Munkás Szervezet II. oszt. Titkár Fischer S., 201 Ave. B., hová minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Minden szombat este vita vagy fölolvastat. Helyisége 404 E. 4th St. I. em. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.

III. osztály. Brooklyn Magyar Szoc. körös s Boerum St. (Soc. Labor Club helyisége) van. Titkár Karl Stefanok, 131 Harrison Ave., hová minden levél intézendő. Képzőgyűléseit tartja minden hó 1. vasárnap délután 2 órakor, üzleti gyűlés minden harmadik szombaton este 8 órakor.

IV. osztály. Passaic Szocialista Munkás Szervezet. Titkár A. Newman.

V. osztály. Newark Szoc. Munk. Szerv. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 1-5-6 szombatján és a többi szombaton vita vagy fölolvastat. West St., Plavetzký szalon helyiségében. Titkár Szőke József, 184 N. 12th St.

VII. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó második és minden hó negyedik vasárnapján délelőtt 9 órakor magánhelyiségében, 411 Pleasant St. Titkár Illés A., 808 Duane Ave.

VIII. osztály. Pittsburg és környéke Szoc. Munk. Szerv. Minden hó 2-ik vasárnapján tartja üzleti gyűlést és minden szerdán este vitacestély vagy fölolvastat magánhelyiségében 667 Linden Ave. Titkár Steger Lajos. Levelező titkár Gross H., P. O. B. 39 East Pittsburg, Pa. A szervezetet érteklő levelek ide címzendők.

IX. osztály. McKeesport Szocialista Munkás Szervezet. Magánhelyisége 149 2nd Ave. Gyűléseit tartja minden hó 1-5-6 és 3-ik vasárnapján d. e. 10 órakor. Levelező titkár Steve Szabó, 143 2nd Ave. kihez a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

X. osztály. San Francisco Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó első szombatján, a többiken vita vagy fölolvastat. A szervezet helyisége 883 McAllister St. Titkár Szilágyi, 426 Lily Ave. hová a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XI. osztály. Cleveland Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár Erben J., 2819 Detroit Ave. Minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyűléseit tartja minden hó első keddijén, 1049 W. 25th St. magánhelyiségében. Uti gyűléseit tartja minden hó első vasárnap délutánján, Lippis Building, cor. 3rd and Prairie St.

XIII. oszt. Phila. Lev. titk. Szalay I., 1213 N. 5th Street, hová minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3 órakor, 800 Parrish St. (magánhelyiség). Minden szombat este fölolvastat vagy vitacestély.

XII. oszt. Milwaukee, Wis. Szoc. Munkás Szerv. Titkár ifj. Mayer József, 512 1/2 Reservoir Ave. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnap délutánján, Lippis Building, cor. 3rd and Prairie St.

A dalárda dalóit tartja minden szombat este 8 órakor. Üzleti gyűlés minden hó első vasárnapján d. e. 8 órakor. Titkár Pibinger J., 48 W. Mc Mecken Ave.

XXI. osztály. Akron, O. Levelező titkár Huszer F., 437 Sherman St. kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXII. osztály. Chicago, (Burnside). Titkár J. Rózsa 9404 Cottage Grove Ave., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXIII. osztály. New Brunswick-1 Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján magánhelyiségben, 46 Sommerset St. Titkár G. Zsolnay, 46 Sommerset St.

XXIV. osztály. St. Louis-1 Szocialista Munkások Szervezete. Titkár Kitzinger Sándorné, 2905 S. 18th St. A szervezet gyűlései a hónap minden 2-ik és 4-ik St. A szervezet gyűlései a hónap minden 2-ik és 4-ik csütörtökön tartanak a S. L. P. magánhelyiségben, 1717 So. Broadway.

XXV. osztály. Rankin, Pa. Levelező titkár Fischer I., 327 2nd St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Üzleti üléseit minden hó első vasárnapján, vitát vagy fölolvasást minden hó 4-ik vasárnapján d. u. 2 órakor tart. Papp Kálmán bank-épületben levő magánhelyiségben.

XXVI. osztály. Oakland. Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. Titkár Ch. Oracek, 372 12th St. Oakland, Cal. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 és fél órakor. Minden hó első vasárnapján vita vagy fölolvasás tartatik 337 12th St. (Castle Hall), Oakland, Cal.

XXVII. osztály. Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szerv. Levelező és pénzügyi titkár Izsák S., 625 Fairholme Avenue, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Minden hó 2-ik vasárnapján d. e. 10 órakor havi- és minden 1-és vasárnap d. e. 10 órakor választás és számtan tanítás 2007 Adams St.

XXVIII. osztály. Granite City-1 Munkások Önképző Szervezete. Titkár Szóke János, P. O. Box 128, kihez a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit minden hó első vasárnapján délutánján 3-tól 5-ig üzleti gyűlés, minden harmadik és negyedik vasárnap képzőgyűlések tartanak.

XXIX. osztály. Newark, O. Szoc. Munkás Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján, 381 Baltimore St. alatti magánhelyiségben. Lev. titkár Savanyu F., 339 Washington Street, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXX. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor. Képzőgyűléseit minden hó első és harmadik szombat estéjén tartja a szervezet magánhelyiségében, 805 East St. Titkár Viszokay Gy., 805 East St. Allegheny Pa. kihez a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXXI. osztály. Bridgeport, Conn. Lev. titkár I. Schwartz, 6. Organ St. Minden szombat este képző gyűlés. A rendezési bizottság üléseit tartja minden hó első vasárnapján, d. u. fél 3 órakor magán- helyiségben, 257 Howard Ave.

XXXII. osztály. Cleveland East Side Szoc. Munk. Szervezete. Gyűléseit tartja minden hónap első csütörtök este 2668 E. 79th St., saját helyiségében. A többi csütörtök este vita vagy fölolvasás. Titkár A. Schultz, 2614 E. 48th Street, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXXIII. osztály. Detroiti Szocialista Munkás Szervezete. Gyűléseit tartja minden 4-ik vasárnap d. u. fél 2 órakor. Minden csütörtök este és a többi vasárnap d. u. vita vagy fölolvasás. Titkár Newman Andor, 171 Harbough Ave.

XXXIV. osztály. Duquesne Szocialista Munkás Szervezete. Magánhelyiségben minden hó 1-ik vasárnapján délután 2 órakor üzleti ülés. Minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor eszmecsere. A szervezetet érdeklő levelek címzendők. Titkár J. Kovács, 2614 E. 48th Street, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXXV. osztály. Detroiti Szocialista Munkás Szervezete. Gyűléseit tartja minden 4-ik vasárnap d. u. fél 2 órakor. Minden csütörtök este és a többi vasárnap d. u. vita vagy fölolvasás. Titkár Newman Andor, 171 Harbough Ave.

XXXVI. osztály. Duquesne Szocialista Munkás Szervezete. Magánhelyiségben minden hó 1-ik vasárnapján délután 2 órakor üzleti ülés. Minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor eszmecsere. A szervezetet érdeklő levelek címzendők. Titkár J. Kovács, 2614 E. 48th Street, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXXVII. osztály. Panama (Ill.) Szocialista Munkás Szervezete. Levelező titkár Kugyela Márton, P. O. Box 72, Panama, Ill. hova minden az osztályt érdeklő levelek címzendők.

XXXVIII. osztály. Los Angelesi Szoc. Munkás Szervezete. Levelező titkár J. Jászteleky, 753 Ruth Ave., hova minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XXXIX. osztály. Lebanon, Pa. Nemzetközi Szocialista Munkás Szervezete. Magánhelyiségben: Weitman St. 324 szám alatt. Üzleti üléseit minden hó 1-és vasárnapján d. u. fél 3 órakor tartja. Vita vagy fölolvasás minden hó 3-ik vasárnapján tart. Titkár Joe Pszota, 330 Weitman St., kihez minden az egyület érdeklő levelek címzendők.

XL. osztály. Manayunk Szocialista Munkás Szervezete. Titkár J. Schmidt, 4720 Aldon Ave., kihez minden a szervezetet illető levelek címzendők.

XLI. osztály. Indianapolisi Szocialista Munkás Szervezete. Helyisége: 20 Delaware St., II. floor. Titkár Frank Lipót, 124 1/2 Kentucky Ave., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők.

XLII. osztály. New York. Elnök Herczeg Lajos, P. u. és lev. titk. Láng D. o. Sz. 224 E. 67th St. Pénztárnok Osváth S., 337 E. 123rd St. Hivatalos orvos dr. E. Lowenbein 297 E. 10th St. Telefon 1255 Orchard. Üzleti üléseit tartja minden hó második péntek este képző gyűléseit minden hó 4-ik szombat este helyiségben 404 E. 64th St. (Hunyady Hall).

XLIII. osztály. Cleveland, O. Elnök Németh I., P. titkár Bora János, 3536 W. 66th St. Pénztárnok Szemenyei Imre, 3711 W. Lorain Ave. Gyűléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délután. Hivatalos orvos Dr. Francisci, 3242 Lorain Ave.

XLIV. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S., Titkár J. Kucsma 275 Neilson Street. Pénztárnok Walljus József, 46 Sommerset St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján, 46 Sommerset St. alatt.

XLV. osztály. Hartford, Conn. Elnök Kaszsig Gy. P. u. és lev. titkár Schultze M., 52 Grand St., hova az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Knöck F., 2 Vebh Court. Üz. üléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökön este 8 órakor, fölolvasásokat tart minden hó 1-és vasárnap délutánján.

XLVI. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Falath K. P. u. és lev. titk. Trauner J., 431 Magnolia Ave. Pénztárnok Nyakas A., 509 Magnolia Ave. Orvos dr. Stein E. 155 2nd St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik kedd estéjén.

XLVII. osztály. Detroit, Mich. Elnök Horváth N. Pénztárnok Ujj J., 617 Theodor St. Jégző Bakos A. u. és lev. titkár Simonffy Sándor, 8 Vanderbilt Ave. Gyűléseit tartja minden harmadik vasárnap délután 2 óráig az Asvay-féle helyiségben.

XLVIII. osztály. Lynn, Mass. P. u. és lev. titkár Dobrovics András, P. O. Box 35.

XLIX. osztály. Newark, N. J. Elnök Pacanovszki K. Pénztárnok Fyby Gy., 102 Belmont Ave. P. u. és lev. titkár Sterner A., 23 West Street. Szervező Edison L., 74 So. Orange Ave. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökön, 310 Springfield Ave. alatt. Hivatalos orvos dr. Löwy Ottó, 549 High Street. Rendelő órák délután 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés elől való kedden tisztviselő gyűlés.

L. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Heim A. Pénztárnok Vámosy M., 174 Austin St. Lev. és p. u. titkár Popovics J., 394 Tonavanda St. hova minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján 174 Austin

St. Hivatalos orvos dr. Hoffmayer, 150 East St. X. osztály. Erie, Pa. Titkár Tótháti B., 1005 Plum Street, kihez mindennemű az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénzt. Tótháti B., 1005 Plum St. Orvos Dr. Ackermann, lakik 9-ik 11 W. St. Telephone Mutual YL1447. Gyűléshelyiség 1005 Plum St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik szombatján este.

XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szokola András. Pénztárnok Végesser János. P. u. és lev. titkár Paul Lajos, lakik 239 Valley St., hova minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik pénteken, este 8 órakor, 101 Nassau St.

XII. osztály. Everson, Pa. Elnök Pindroch F. P. u. és levelező titkár Bartzyk P., Box 344, kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután.

XIII. osztály. Chicago, Ill. P. u. és lev. titkár L. Szabó, 698 Fulton Street, hova minden a beteg-s. gelyzőt érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. e. 10 órakor, 698 Fulton St.

XIV. osztály. Schenectady. Titkár L. Tóth, 109 7th Ave. Pénztárnok K. Trautwein, 207 Sunset St. Gyűléseit tartja minden hó harmadik csütörtökön este 10h L. tagtárs lakásán, 109 7th Ave.

XV. osztály. East Pittsburg, Pa. Elnök S. Weisz P. u. és lev. titkár Steger L., P. O. B. 385 East Pittsburg. Pénztárnok Sternberg A., 824 Linden Avenue Orvos dr. Grandel, Braddock Ave. Turtle a délelőtti órákban 667 Linden Ave. alatt.

XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Bözsis M. Pénztárnok Kish Gergely (lakik 162 Miller St.) P. u. és levelező titkár Haragozó P., 1717 South Broadway, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Szervező Kish G. Gyűléseit minden hó harmadik vasárnap d. u. 2 órakor, 1717 South Broadway alatt tartanak. Orvos dr. J. L. Fleck, 429 Victor St.

XVII. osztály. Philadelphia. Elnök Ternay F. Pénztárnok Papp Sándor, 418 S. 4th St. P. u. és lev. titk. Parker L., 953 N. Marshall St. Jégző Hegyi L., 339 So. Lawrence St. Hivatalos orvos dr. Steiner S., 851 N. 5th St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor, az elnök lakásán, 34 Coffe St.

XVIII. osztály. Hoboken, N. J. Elnök Odor J. zsef. Titkár Klein Béla, lakik 91 Grand St. Pénztárnok Mészáros L., 201 Madison Street. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 3-ik szombat este, képző gyűléseit minden hó első szombat estéjén helyiségben 132 Madison St.

XIX. osztály. Uniontown, Pa. Elnök Papp J. Titkár Hajdara S., 34 Coffe St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Petro P., 103 Barson St. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnap d. u. 2 órakor, az elnök lakásán, 34 Coffe St.

XX. osztály. Bridgeport, Conn. Elnök Naményi Sándor. Levelező titkár Horváth Pál, 209 Pine St. Pénztárnok Bajko István, 174 Pine St. Rendés Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 3 órakor 257 Howard Ave.

XXI. osztály. San Francisco, Cal. Pénzügyi titkár Orosz J., 1338 Minna St. Gyűléseit tartja minden hó 1-és és harmadik szerdáján este 8 órakor 883 McAlister St., az S. L. P. helyiségében.

XXII. osztály. Manayunk, Pa. Elnök Janicsek J. P. u. és lev. titkár Békessy M., 4718 Aldon Ave., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Schmidt János, 4720 Aldon Ave. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján d. u. 2 órakor a pénztárnok lakásán.

XXIII. osztály. Allegheny, Pa. Elnök Déman J. Titkár Braun M., 1451 Warner St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit tartja minden hó harmadik csütörtökön este 8 órakor 805 East St. magánhelyiségben.

XXIV. osztály. Perwick, Pa. Pénzügyi és levelező titkár Kömives J., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők.

XXV. osztály. Franklin-Furnace, N. J. Titkár A. Kiss, P. O. L. 339. Elnök Nagy Károly.

XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál, pénzt. Botos Antal, 339 Washington St. I. és p. titk. Bauer J., 61 So. Cedar St. kihez az osztályt érdeklő levelek címzendők. Gyűlések minden hó 3-ik vasárnapján tartanak 399 Batimore St. alatti magán-helyiségben.

XXVII. osztály. Mt. Braddock, Pa. Elnök Szánki Alekhnó Sándor T. Pénzügyi és levelező titkár M. nár J., P. O. B. 74. Pénztárnok Tolnay S. Ellenőr Nyomó A. Jégző Széles P. Gyűléseit tartja minden hó utolsó vasárnapján.

XXVIII. osztály. Peoria, Ill. Elnök és pénztárnok Takács István, lakik 625 Fishgate St. Titkár Izsák Sándor, lakik 625 Fairholme Ave. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján, d. e. 10-10-10, 2007 St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők.

XXIX. osztály. Newark, N. J. Elnök Wagner József, titkár Wagner J., 164 So. 12th St. Pénztárnok Bella M., 108 Albert Ave.

XXX. osztály. Irwin, Pa. Elnök Miller E. Pénztárnok Gy. Domonkos. P. u. és lev. titkár Bogoly A., Box 401. Szervező Rusz Gy. Gyűléseit tartja minden hó negyedik vasárnapján délután 3 órakor Kuzma János üzleti helyiségben, 109 Main St.

XXXI. osztály. Mc Keesport, Pa. Elnök Németh S., Pénzügyi és lev. titkár Kertész M., 401 Jerome St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Szarvas Pál, 143 2nd Ave. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. e. 10 óráig 149 2nd St.

XXXII. osztály. Brooklyn, N. Y. Elnök Havassy J. Levelező titkár Mandula S., 258 Heyward St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Ondik J., 16 Utica Ave. Gyűléseit tartja minden hó harmadik kedd este 7 és fél órakor Borum St. s. szám alatt. Bridgeport-i ügykezelő Ondik A., 222 Bushwick Ave.

XXXIII. osztály. Pittsburg, Pa. Elnök Tóth A. Titkár Szakács A., 35 Alexes St., hova minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Timko András. Szervező Paulovics J. Gyűléseit tartja minden 4-ik vasárnapján d. u. 2 órakor 53 Acorn St., az elnök lakásán.

XXXIV. osztály. Passaic, N. J. Minden levél Tóth P., 197 3rd St. címzendő.

Bridgeport-i Bets. Szöv. ügykezelőse, ahol tagok felvétele jelentkezhetnek. A belépő tagok felvilágosítást kaphatnak Róna D. ügykezelőnél, 20 West St., Newark, N. J.

Szövetségünk, valamint a Munkás Beteg-ségélyzötől teljesen különálló egyletek:

A Magyarajku Bádgosok és Szerelő Szakegylete. 1567 2nd Ave. I. emelet (Uj világ kávéház). Össze- jövetel minden kedden este 8-10 óráig és vasárnap délelőtt 9-12-ig. I. Elnök Altman Vilmos, II. elnök Segezdy N. Pénzügyi titkár Berko Adolf, 444 E. Second Ave., "Uj Világ" kávéház. II. pénzügyi titkár Schwartz István. Pénztárnok Newman Dénes. I. jégző Spitzer Zsigmond, II. jégző Balada K. Ellenőrök Spitzer A., Paszkas M. és Glück S. Munka- közevetítő Bodonyi M. Teremőr és lapkezelő Ba- lajti N.

Az Amerikai Magyar Vas- és Fémmunkások Szak- egysége 316 E. 63rd St., Kamper-féle vendéglő. Össze- jövetel minden vasárnap délelőtt 10-12-ig és péntek este 8 tól 9 és fél óráig. Elnök Schlögl J., II- ad elnökök Sorg J. és Herr J., jégző Kovács B., pénztárnok Niederlander H., lev. és p. u. titkár Láng D., 224 E. 67th St. c/o. Szántó, ellenőrök Hor-

váth M. és Novák A., könyvtárnok Mészáros R., választmányi tagok Marinyák A., Kasztner K., Ell E.

New Yorki Magyar Famunkások Szakszervezete. Össze- jöveleit tartja minden szombat este 8-10-ig vasárnap d. e. 9-12-ig 1567 2nd Ave., "Ujvilág" ká- véház, első emelet. Elnök Rozsvoldzetti M., 334 E. 87th St., titkár Danko P., 525c E. 72nd St.

A New Yorki Magyar Munkások Szervezete, 1567 Second Ave., első emelet. Össze- jöveleit tartja minden kedden este 8 órakor és vasárnap délután 3 órakor. Elnök Leichtman Aranka, titkár Bambeck Ignáczné, 415-17 E. 71st St., kihez minden a szerve- zetet érdeklő levelek címzendők.

New Yorki Magyarajku Fesztők és Rokonszakma- munkások Szakegysége. Elnök: Kerekes L., titkár: Rosenfeld A., 254 E. 10th St., pénztárnok Manca László. Gyűléseit tartja minden hó negyedik csütör- tökjén este 8 órakor, minden más csütörtökön vita vagy fölolvasás az "Uj Világ" kávéház I. emeleti helyiségében, 1567 Second Ave.

A Clevelandi Általános Munkás Dalárda, KY 7n Funtig József, jégző Paszter József 2050 W. 38th St., kihez minden a dalárdát érdeklő levelek cím- zendők. Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasár- napján 1949 W. 25th St., S. L. P. helyiségében.

A SPRINGFIELDI, ILL. ÉS KÖRNYÉKI MUN- KÁS BETEGSÉGÉLYZŐ EGYLET.

Alapították 1904 április 4-én. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 órakor a 2010 N. 16th St. magánhelyiségben. Tisztviselők: Elnök id. Nyilas György, Alelnök Nyilas András, Titk. Szívós J., 1516 Sangamon Ave. kihez az egyület érdeklő levelek címzendők. Jégző ifj. Nyilas György. Pénztárnok Németh Ferenc. Pénzügyi bizottsági tagok: Komját György és Bánya István. Számvizsgáló bizottsági tagok: Németh András és Ménes András. Helyi beteglátogató Na- ményi Károly, vidéki Batta Mihály, Póttagok: Rajhárt György és Batta István. Teremőr Kertész János. Temetésrendező: Bánya István. Bridgep. Szövets. ügykezelő id. Nyilas György, 1516 Sangamon Ave., Springfield, Ill.

HIRDETÉSEK.

rovat alatt közöltétek nem vállalunk felelősséget

Gajdos György eperjesi születésű öcsémet keresem Kérem mindazokat, kik hollétéről tud- nak, sziveskedjenek engem értesíteni.

Gajdos Erzsébet, férjezet Szokora Mihályné c/o. "Népakarat", 528 6th St. New York.

Jó forgalmu fűszerüzlet (grocery) elutazás miatt olcsón eladó. Cim: 528 E. 16th St. New York, N. Y.

Jó forgalmu szalon jutányos árban eladó. Hetenkint 50%-es hordó lesz kimérve. A helyi- séghez négy szobás lakás is tartozik. Lakbér \$35.00 hetenkint. Cim: 513 E. 16th St. New York, N. Y.

Tel. Monroe 2947.

Papanek, Kovacs Co.

HITES KÖZJEGYZŐK S EGYEDÜLI MAGYAR BANKÁROK. Chicagoan, (Ill.). 179 Cornell St. A Milwaukee Ave. sarkán.

Az összes tengerhajózási társulatok magyar agynökei. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank képviselői. Minden ó-hazai ügyet szakértően elintézzük, írásban vagy személyesen.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál. Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE 738 E. 9th st. N. Y. ruhát elhoztatja készen árban szállítja.

Ha jó izlésű és jutányos árban akar női öltö- nyöket, waist, szoknyát vagy menyasszonyi ruhát vásárolni, ne mulassza el üzletünket fel- keresni, mely teljesen magyar szolgáltatva van berendezve. Mérték utáni rendeléseket is el- fogadunk. Nyitva este 10 óráig

SOL. RUBIN, tulajdonos 966 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Női és férfi divat-áru cikkeket legolcsóbban vásárolunk UR JOZSEF, üzletében 260 Neilson St. New Brunswick.

A Chicagói Munkás Betegségélyző és Önképző Szervezet hivatalos orvosa. Dr. TÖRÖK MIKSA HAZAI MAGYAR ORVOS A Benett-féle orvosi akadémia tanára. A South sidei kórház sebészi és női betegségek főorvosa Rendel: Délelőtt 8-10-ig, délután 12-1-ig és este 6-8-ig. 322-324 W. 12th Street. Chicago, Ill.

PÉNZKÜLDŐ, - PÉNZVÁLTÓ, - HAJÓ, - VASUTI JEGY ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA. BÁRMELY ÜGYBEN FORDULJANAK BIZALOMMAL - - - INGYEN TANÁCSÉRT HOZZÁM - - - DEZSÓ HERZ, BANKÁR, 76 AVE. A., az 5-ik és 6-ik utcák között NEW YORK. Kérjen-árjegyzéket. Magyar Könyvkereskedő.

INDENKINEK
szüksége van Szent István labdacsoakra. (A legjobb használat és értékesítés.) Ne szenvedjen székrekedést, belső fájalmat, emésztési zavart, gyomorégetést, fej- fájást, szédülést, mikor a Szent István labdacso mindezeket távol tartják és fájdalommentes hatást gyakorolnak. Maga is használja azt, mit a többi: LILIAM CREMET és SZAPPANT, mert arcát megfínomítja és megifjaltja. Csúnya a szepő, a májfoltt, a himlőhely és más arczisztatlanságok - s miért ne legyünk inkább szépek? Mindenféle importált szerekrert menjünk ROTH SAMUEL gyógyszertára a Megváltóhoz 125 Ave. A., cor. 8th St., New York.

I. N. Y. M. Ifjúsági Kör tánciskolája. ÁRPÁD HALL 431 E. 6th St. New York. Angol-magyar iskola kétszer hetenkint, hétfőn és csütörtökön a LIBERTY HALL-ban 49 Mercer St. Newark, N. J. Mindkét helyiségben kifogástalan magyar konyha. Alkalmas termek bálok, lakodal- mak és egyleti gyűlésekre. Bel- és külföldi lapok. Budapesti Népszava. Az öntudatos munkások találkozó helye. Pool és biliárd. A. Orawetz, tulajdonos.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street New York. Telephone 1027 Orchard.

FINTA MIHÁLY. BORBÉLY ÉS "ODRÁSZ" 516 E. 6th Street, New York.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE alatti orvosi irodába található egész nap. Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill.

BARNA VERONA MAGYAR SZÜLÉSNŐ Budapestet az egyetemen vizsgáztott. Sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt bármily nemű női betegségekben, legnagyobb titoktartás mellett. Házhoz betegeket is elfogadok. 1701 So. BROADWAY, St. Louis, Mo. Phone: Bell. Sidney 1341.

Katolín János FÉNYKÉPESZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BÁRMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelkezésnek KÉSŐBB is. Nagyobbítások, gombképek és képrámák kaphatók. Kis jegy- képek 28 db. 25. Kérem a magyarok pártfogását. Eladok hajó-jegyeket minden vonalra jutányos árban. Ugyes magyar szülésnő Jergler Paula Budapestet az egyetemen vizsgáztott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben, 546 Washington Boulevard, Pauline St. sarkán, Chicago, Ill. Telefon West 1394

Egy jószabású ruháért keresse fel KRONMAN, férfi szabót. 414/ Lorain Ave. Cleveland. Telefon 4537 Newark, N. J.

TULY BUDAPESTI FÉNYKÉPESZ NEWARK, N. J. Legfinomabb kivitelű fényképek tisztán kidolgozva jótállás mellett. Ugyisint foltvételek házon kívül is eszközölköttek. Náitva vasár- és ünneppapokon is.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja, cinosan berendezett tisztaságú jutányos áru SZOBÁIT ROSTÁSSY REZSŐ 513 E. 6th St. NEW YORK. Az elvtársaknak Magyar országból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajó- nál megvárom őket. ÉTTERMEM ES KÁVÉHÁZAM a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étkek. - Hazai biliárd asztalok. Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság. Felkérjük olvasóinkat, hogy szükségleteiket hirdetőnkél szerezzék be s a vásárlás alkalmával hivatkozzanak a NÉPAKARAT-ra.

Beldegreen budapesti fényképész 32 Avenue C 3-ik u.sarok, New York Izléses és jól kidolgozott képek 2 dollártól kezdve. A munkáit jótáll. Nyitva vasár- és ünneppapokon.

Little Hungary Central 6978 KÁVÉHAZ, ÉTTEREM és MINTABOROZÓ Chicago kellő közepén, Clark és Monroe St. de- nyugati sarkán. Trorth Dearborn Bldg. Minden este cigányzene 5-től 1 óráig. A magyarság otthona. Chicago látványosságja. Valódi magyar konyha, pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Külön termek bizottságok részére. Vidkieknek szives utbaigazítás. D. L. FRANK, tulajdonos.

Ha jó ruhát akar mérsékelt árban, keresse föl M. Massing SZABÓ ÜZLETÉT 77 Albany St. NEW BRUNSWICK, N. J.

ZACHAR OTTO NAGYBANI BOR-, SÖR- ÉS PÁLINKA KERESKEDESE. Philadelphia, Pa. 1434 Germantown Ave.

Amint a magyar konyha, úgy a magyar itál való a magyarnak. Kaphatók magyar borok, törköly, szilviorum Potth's Extra sör. Rendel-ésre házhoz szállítva. A magyar szervezett munkások barátja. MAGYAR MÉSARSZÉK ÉS FÜSZER ÜZLET BACHER FERENCZ Mindenemü friss husok és fűszerek legolcsóbb bevásárlási forrása. 1437 Germantown Avenue Philadelphia, Pa. Mindenféle importált fűszerek és szálemi a legolcsóbb árban kapható. L. D. Phone 2173 L.

Dr. Harry Buechler MAGYAR FOGORVOS Mérsékelt árak. Foghuzás fájdalom nélkül. 492 High Street. Springfield Ave. közelében Newark, N. J.

RIZSÁK JÁNOS köz